

PLENAIRE NAJAARSZITTING 2023

Ref: CC/CP (23)08

De Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) heeft op 6 december 2023 haar plenaire najaarszitting gehouden. De vergadering werd voorgezeten door de heer Diégo Colas, hoofd van de Franse delegatie. Vanaf januari 2024 zal de heer Michiel van Kruiningen, hoofd van de Nederlandse delegatie, het roulerend voorzitterschap voor een periode van twee jaar overnemen.

Tijdens de plenaire vergadering zijn er een aantal besluiten aangenomen met betrekking tot geautomatiseerd varen en de besturing van schepen op afstand, technische voorschriften voor schepen, verkeersvoorschriften in het kader van het Rijnvaartpolitierglement, voorschriften ten aanzien van het scheepvaartpersoneel, alsook besluiten ten aanzien van de Rijn als waterweg en de economische situatie in de Europese binnenvaart.

BALANS VAN HET FRANSE VOORZITTERSCHAP VAN DE CCR

De wisseling van het roulerend voorzitterschap aan het einde van dit jaar vormde een goed moment om stil te staan bij de hoofdpunten van de periode 2022-2023.

De heer Diégo Colas heeft om te beginnen de goede samenwerking met de EU onderstreept, die met name heeft geleid tot de goedkeuring van het nieuwe Reglement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP), de aanpassing van de CESNI-standaarden en de betrokkenheid van de CCR bij het PLATINA3-project.

Eén van de zwaartepunten van de werkzaamheden van de CCR was de energietransitie in de binnenvaart. Op basis van de door de CCR eerder aangenomen [routekaart voor het terugdringen van de emissies](#), is er de afgelopen twee jaar veel vooruitgang geboekt op dit vlak. Voor tien innovatieve schepen die zeer uiteenlopende technologieën gebruiken - waterstof, methanol, verwisselbare batterijcontainers en ook gecombineerd aardgas - heeft de CCR aanbevelingen aangenomen om afwijkingen van de voorschriften toe te staan.

Op het gebied van de digitalisering heeft het Franse voorzitterschap zich ervoor ingezet een aantal digitale toepassingen mogelijk te maken. Door een aanpassing van het Rijnvaartpolitierglement (RPR) is het nu toegestaan dat de politiediensten bepaalde documenten in elektronisch formaat controleren, zoals bijvoorbeeld het Rijnpatent. Ook komen er langs de Rijn steeds meer diensten die op de RIS gebaseerd zijn, waaronder een uitbreiding van het elektronisch melden. Op het gebied van de [automatisering en de besturing op afstand](#), heeft de CCR laten zien dat zij innovatie hoog in het vaandel heeft staan. De CCR heeft hiervoor een kader goedgekeurd waarin aangegeven wordt op welke wijze van de CCR-reglementen afgeweken kan worden. Op grond hiervan zijn nu de eerste aanbevelingen

aangenomen voor proefprojecten op het gebied van de automatisering en de besturing op afstand. In 2022 was er al een nieuwe versie van de internationale definitie van automatiseringsniveaus aangenomen.

Ook de verbetering van de ligplaatsen langs de Rijn vormde een prioriteit van het Franse voorzitterschap. Voies navigables de France heeft in samenwerking met EDF studies gelanceerd voor de aanleg van meer ligplaatsen voor vrachtschepen om het huidige aanbod aan ligplaatsen langs de Oberrhein te verbeteren. De CCR heeft in maart 2022 een workshop georganiseerd onder de titel "[Walstroom bij ligplaatsen](#)". De CCR heeft daarmee ook deze keer weer laten zien dat zij als platform kan fungeren om de beschikbare vakkennis rond de tafel te brengen.

PRIORITEITEN VAN HET NEDERLANDSE VOORZITTERSCHAP VAN DE CCR

Het inkomend Nederlands voorzitterschap heeft haar doelstellingen en prioriteiten voor de volgende twee jaar gepresenteerd. Daarbij werden als hoofdthema's voor de CCR voor 2024-2025 de volgende onderwerpen genoemd: versterking van de samenwerking met de EU, duurzame ontwikkeling van de binnenvaart, aanpassing aan de klimaatverandering, Smart Shipping en de langlopende overgangsbepalingen bij de technische voorschriften voor schepen. In januari 2024 zal hierover een specifieke persmededeling verschijnen.

GEAUTOMATISEERD VAREN EN BESTURING OP AFSTAND

Ter bevordering van de ontwikkeling van geautomatiseerd varen of de besturing op afstand heeft de CCR drie aanbevelingen aangenomen voor de fase 2 van de volgende proefprojecten:

- het duwstel PRIVILEGE;
- het motorschip PERSEVERANCE;
- het duwstel REINHOLD DEYMANN.

Fase 2 van deze proefprojecten voorziet dat het schip of het duwstel op bepaalde momenten op afstand bestuurd kan worden door een

operator in een afstandsbesturingscentrale (ABC). Het is wel zo dat de schipper aan boord de enige verantwoordelijke blijft en op elk gewenst moment kan ingrijpen. Voor deze tweede fase zal van diverse bepalingen van het RPR en het ROSR (met name van de [ES-TRIN](#)) moeten worden afgeweken, ook al is nog steeds de vereiste minimumbemanning aan boord. Door extra voorzieningen op deze duwstellen en dit vrachtschip en de informatie die ter beschikking staat aan de operator in het ABC en aan de minimumbemanning aan boord van het schip, kan toch een veiligheidsniveau gewaarborgd worden dat gelijkwaardig is aan dat van een 'conventioneel' schip. In de aanbevelingen is vastgelegd dat de CCR door middel van regelmatige evaluatierapporten over de eerste resultaten geïnformeerd moet worden. De Centrale Commissie hoopt de ervaring die wordt opgedaan met de proefprojecten te kunnen gebruiken om de aanbevelingen te onderzoeken voor de derde fase van deze projecten: het is de bedoeling om dan met een gereduceerde bemanning aan boord te gaan varen.

Deze aanbevelingen zijn een première voor de Rijn. Zij zijn een concreet voorbeeld voor de wijze waarop de CCR innovatie wil bevorderen en ook de weg wil vrijmaken voor geautomatiseerd varen en de besturing op afstand.

ENERGIETRANSITIE

De CCR heeft een aantal aanbevelingen aangenomen op grond waarvan ontheffingen voor het Reglement Onderzoek schepen op

CCR

CENTRALE COMMISSIE
VOOR DE RIJNVAART

Palais du Rhin

2, place de la République - CS10023
F - 67082 Strasbourg Cedex

Tel. +33 (0)3 88 52 20 10

Fax +33 (0)3 88 32 10 72

ccnr@ccr-zkr.org

www.ccr-zkr.org

de Rijn (ROSR) verleend kunnen worden voor de exploitatie van acht innovatieve schepen op de Rijn en waterwegen van de EU:

- vijf schepen die waterstof als brandstof gebruiken: de Antonie, Ab Initio, Zulu 6, Rhenus Mannheim I en de FPS Waal
- de Stolt IJssel, een schip dat methanol als brandstof gebruikt
- twee schepen die gebouwd zijn uit vezelversterkt kunststof: Aqua Sapphire en Aqua Beryl

Deze proefprojecten voor binnenvaartschepen zijn van essentieel belang voor de ontwikkeling en invoering van technologische innovaties en bieden een vertrekpunt voor de reglementaire werkzaamheden. Ook hier laat de CCR zien dat zij door middel van concrete maatregelen de innovatie wil bevorderen en scheepvaartondernemingen ter zijde wil staan om de uitdagingen van de klimaatverandering aan te kunnen.

REGELMATIGE AANPASSING VAN HET RIJNVAARTPOLITIËREGLEMENT

Tijdens de plenaire najaarszitting werden er verschillende wijzigingen aangenomen in het Rijnvaartpolitiëreglement (RPR). Eén van de wijzigingen betreft de positie van de boordlichten aan boord van een varende duwstiel. Deze door het bedrijfsleven voorgestelde wijziging heeft tot doel ervoor te zorgen dat de boordlichten zo veel mogelijk achter op het duwstiel geplaatst worden, op het breedste gedeelte, zodat de totale lengte van het samenstel goed zichtbaar is (vooral 's nachts). De wijziging heeft tot doel de veiligheid op de Rijn te verhogen en het vlotte verloop van het scheepvaartverkeer te bevorderen, omdat het de veiligheid bij bepaalde manoeuvres ten goede zal komen.

Een andere wijziging die werd aangenomen betreft de actualisering van bijlage 13 van het RPR, die een lijst bevat van alle certificaten en documenten die zich aan boord moeten bevinden; de wijziging was nodig om rekening te houden met het onlangs vernieuwde elektronische betalingssysteem [SPE-CDNI](#). Het gaat erom dat toegestaan moet worden dat de bunkerverklaring en ook de transactiebewijzen met betrekking tot de verwijderingsbijdrage in een elektronisch formaat getoond mogen worden (in PDF-formaat). Deze wijziging is opnieuw een stap in de richting van papierloos varen in de binnenvaart en zal het leven van de schipper vergemakkelijken.

Deze wijzigingen zullen van kracht worden op 1 december 2024.

VEREENVOUDIGING VAN DE TENUITVOERLEGGING VAN HET RSP

Artikel 1.04 van het RSP werd gewijzigd en wel zo dat er nu voor de toepassing van het RSP diverse lijsten en tabellen worden gepubliceerd. De oude "dienstinstructies" worden vervangen door diverse lijsten en tabellen; aan het einde van dit jaar zal de eerste versie daarvan worden gepubliceerd. Scheepvaartpersoneel

en bevoegde autoriteiten vinden hier op één plaats alle praktische informatie die zij nodig hebben, zoals informatie over nieuwe opleidingen, erkende scholingsinstituten of erkende artsen. Voor de verlenging kunnen de houders van een kwalificatiecertificaat dat is afgegeven op grond van het RSP naar elke arts gaan die op de lijst staat – dit is een concreet voordeel van de nauwe samenwerking tussen de CCR-lidstaten. Alle informatie staat nu in één enkel document en de gebruiker vindt daar alle vereiste informatie over de concrete aspecten van het RSP.

VRAAGSTUKKEN IN VERBAND MET DE RIJN ALS WATERWEG

De CCR heeft verschillende projecten voor bouwwerkzaamheden langs de Rijn goedgekeurd, namelijk:

- de plaatsing van vijf dukdalven voor het afmeren van schepen in de voorhavens stroomopwaarts en stroomafwaarts van de sluis van Rhinau;
- de bouw van een onttrekkingsconstructie voor het opvullen van de bruinkooldagbouwgroeves Garzweiler II en Hambach in de nabijheid van Dormagen;
- jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden aan de sluis-stuwcomplexen op de Nederrijn en Lek (Driel, Amerongen en Hagestein).

Al deze werkzaamheden in en langs de waterweg vormen geen belemmering voor de scheepvaart op de Rijn.

De CCR heeft ook kennisgenomen van de stremming van verschillende kolken van de sluisen in de Duits-Franse Oberrhein voor onderhoud.

ECONOMISCHE SITUATIE VAN DE BINNENVAART IN EUROPA

De economische ontwikkeling in de eerste helft van 2023 bevond zich in een fase van afzwakking. De hoge inflatiepercentages oefenden een negatieve invloed uit op de koopkracht van de particuliere huishoudingen. De gevolgen voor het Rijnvervoer zijn zichtbaar in de vorm van een daling van het vrachtvervoer in de eerste zes maanden van 2023. Voor alle over de gehele Rijn getransporteerde goederen kwamen de berekeningen uit op een daling van 10,8%. Op grond van de thans beschikbare informatie zal de wereld economie pas in 2024 enig herstel tonen, zodat voor de tweede helft van 2023 nog geen merkbare verbetering van de conjunctuur kon worden vastgesteld.

De aardolieprijzen en de brandstofprijzen zijn na de piek halverwege 2022 gaan dalen. Op basis van de thans beschikbare informatie wordt verwacht dat de brandstofprijzen in de binnenvaart in 2023 en 2024 ongeveer bij 80 €/100 liter zullen liggen. Wat de brandstofprijzen in de toekomst gaan doen, zal in grote mate afhangen van de verdere politieke ontwikkelingen, vooral wat de oorlog in Oekraïne betreft. De ontwikkeling van de vrachtprijzen was in de eerste helft van 2023 nog gekenmerkt door het laagwater in het jaar ervoor. De passagiersvaart tot slot heeft

sinds de tweede helft van 2021 weer het niveau bereikt van vóór de pandemie en het lijkt erop dat dit herstel aanhoudt.

Ter herinnering wordt erop gewezen dat de jaarrapporten, twejaarlijkse bulletins en thematische rapporten van de CCR allemaal online geraadpleegd kunnen worden op de website: <https://inland-navigation-market.org/>.

VOLGENDE PLENAIRE ZITTING

De volgende plenaire zitting van de CCR zal plaatsvinden in Straatsburg op 13 juni 2024.

Alle tijdens de plenaire vergadering aangenomen besluiten zullen vanaf half januari 2024 op de volgende webpage van de CCR beschikbaar zijn: <https://www.ccr-zkr.org/13020400-nl.html>.

DE CCR IN HET KORT

De Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) is een internationale organisatie die een essentiële regelgevende rol speelt voor de organisatie van de Rijnvaart. De CCR is actief op technisch, juridisch, economisch, sociaal en milieugebied. Haar werkzaamheden staan op alle taakgebieden in het teken van een efficiënt, veilig, sociaal verantwoord en milieuvriendelijk vervoer over de Rijn. Afgezien van de Rijn, ontplooit de CCR vandaag de dag talrijke activiteiten die betrekking hebben op de Europese waterwegen in ruimere zin. Zij werkt daarbij nauw samen met de Europese Commissie, alsmede met de andere rivierencommissies en internationale organisaties.

CCR

CENTRALE COMMISSIE
VOOR DE RIJNVAART

Palais du Rhin

2, place de la République - CS10023
F - 67082 Strasbourg Cedex

Tel. +33 (0)3 88 52 20 10

Fax +33 (0)3 88 32 10 72

ccnr@ccr-zkr.org

www.ccr-zkr.org